

UDER44 przyjęty przez rząd. Mniej formalności przy pozwoleniach zintegrowanych, więcej odpowiedzialności po stronie instalacji

18.8.2026 - | Polska Izba Gospodarki Odpadami

Rada Ministrów przyjęła projekt nowelizacji Prawa ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw, oznaczony numerem UDER44. Zmiany mają uprościć procedury dotyczące pozwoleń zintegrowanych, uregulować zasady zgłaszania zastrzeżeń do protokołów kontroli oraz rozszerzyć kompetencje inspekcji środowiskowej na polskich obszarach morskich. Dla branży odpadowej najważniejsza będzie zmiana procedury dostosowywania instalacji do nowych konkluzji BAT.

Rada Ministrów przyjęła projekt 4 sierpnia 2026 r. Dzień później dokumentacja została przekazana do Sejmu. UDER44 jest przedstawiany przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska jako element rządowego pakietu deregulacyjnego, który ma ograniczyć zbędne obowiązki administracyjne bez obniżania standardów ochrony środowiska. Rządowy komunikat wskazuje, że celem zmian jest przede wszystkim usprawnienie postępowań dotyczących pozwoleń zintegrowanych.

Koniec z obowiązkową analizą pozwolenia po publikacji konkluzji BAT

Najważniejsza zmiana dotyczy art. 215 Prawa ochrony środowiska. Obecnie po opublikowaniu nowych konkluzji BAT organ powinien przeprowadzić analizę warunków posiadanego przez instalację pozwolenia zintegrowanego. Dopiero jej wynik staje się podstawą do wezwania prowadzącego instalację do złożenia wniosku o zmianę pozwolenia.

Projekt rezygnuje z tego etapu. Po publikacji konkluzji BAT organ będzie miał maksymalnie 60 dni na poinformowanie prowadzącego instalację o nowych wymaganiach i wezwanie go do:

- złożenia wniosku o zmianę pozwolenia zintegrowanego w terminie roku od doręczenia wezwania albo
- przedstawienia w ciągu trzech miesięcy analizy potwierdzającej, że dostosowanie instalacji nie jest konieczne.

Jeżeli organ nie zgodzi się z przedstawioną analizą, wezwie przedsiębiorcę do złożenia wniosku o zmianę pozwolenia. Termin na dostosowanie instalacji do nowych wymagań nadal nie będzie mógł przekroczyć czterech lat od publikacji konkluzji BAT.

Nowe zasady będą dotyczyły konkluzji BAT opublikowanych po wejściu ustawy w życie. W przypadku konkluzji opublikowanych wcześniej zastosowanie zachowają przepisy dotychczasowe.

Co to oznacza dla instalacji odpadowych?

Pozwolenia zintegrowane są wymagane między innymi dla dużych instalacji przetwarzania,

termicznego przekształcania oraz składowania odpadów. Zmiana będzie więc bezpośrednio odczuwalna także w branży odpadowej.

Rezygnacja z odrębnej analizy prowadzonej przez organ może skrócić okres oczekiwania na rozpoczęcie właściwego postępowania. Przedsiębiorca szybciej dowie się, że powinien przygotować wniosek o zmianę pozwolenia, a większa część czteroletniego okresu przewidzianego w prawie unijnym pozostanie na rzeczywiste dostosowanie instalacji.

Deregulacja ma jednak także drugą stronę. Większa odpowiedzialność za prawidłowe określenie, które wymagania BAT dotyczą danej instalacji, spadnie na jej prowadzącego. To przedsiębiorca będzie musiał przygotować kompletny wniosek albo wykazać, że zmiana pozwolenia nie jest potrzebna. Uproszczenie pracy organów nie oznacza więc złagodzenia wymagań technicznych czy emisyjnych.

Dla prowadzących instalacje najważniejsze będzie odpowiednio wczesne rozpoczęcie analizy nowych konkluzji BAT. Trzymiesięczny termin na wykazanie braku konieczności dostosowania instalacji może okazać się krótki, szczególnie w przypadku złożonych zakładów obejmujących kilka powiązanych procesów technologicznych.

Siedem dni na zastrzeżenia do protokołu kontroli

Projekt porządkuje również zasady zgłaszania zastrzeżeń do protokołów kontroli prowadzonych na podstawie art. 379 Prawa ochrony środowiska oraz kontroli gospodarowania wodami.

Kontrolowany podmiot będzie mógł wnieść uzasadnione zastrzeżenia w terminie siedmiu dni od podpisania protokołu. Organ otrzyma kolejne siedem dni na ich rozpatrzenie. Jeżeli zastrzeżenia zostaną uwzględnione, protokół będzie musiał zostać zmieniony lub uzupełniony i ponownie przedstawiony do podpisu.

W razie odmowy podpisania protokołu kontrolowany będzie mógł w ciągu siedmiu dni przedstawić pisemne stanowisko. Jeśli organ go nie uwzględni, będzie zobowiązany przekazać kontrolowanemu pisemną odpowiedź.

Warto podkreślić, że rozwiązanie nie obejmuje automatycznie każdej kontroli środowiskowej. Zmiana art. 380 dotyczy kontroli prowadzonych na podstawie art. 379 Prawa ochrony środowiska, przede wszystkim przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta, starostę, marszałka województwa lub właściwego ministra. Odrębna zmiana obejmuje kontrole gospodarowania wodami.

WIOŚ także na polskich obszarach morskich

UDER44 doprecyzowuje kompetencje wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska na polskich obszarach morskich. Projekt rozdziela właściwość pomiędzy inspektoraty w Gdańsku i Szczecinie oraz pozwala im korzystać z pomocy administracji morskiej, między innymi podczas rejsów kontrolnych i pozyskiwania dokumentacji.

Nowelizacja zmienia także właściwość organów wydających pozwolenia zintegrowane dla instalacji towarzyszących obiektom energetyki jądrowej oraz instalacji regazyfikacji LNG. Kompetencje te mają wrócić do organów właściwych również dla innych instalacji przemysłowych – starostów, marszałków województw albo regionalnych dyrektorów ochrony środowiska.

Deregulacja ma wąski zakres

W czasie konsultacji Polska Izba Gospodarki Odpadami proponowała rozszerzenie projektu o kolejne uproszczenie. Chodziło o włączenie pozwolenia wodnoprawnego na odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do katalogu pozwoleń niewymaganych w przypadku posiadania pozwolenia zintegrowanego. Ministerstwo nie przyjęło tej uwagi, uznając, że wykracza ona poza zakres projektowanej regulacji. Stanowisko PIGO oraz odpowiedź resortu znajdują się w dokumentacji konsultacji publicznych.

UDER44 nie jest więc kompleksowym przeglądem obowiązków środowiskowych przedsiębiorców. To punktowa nowelizacja, skoncentrowana na procedurze dostosowania pozwoleń zintegrowanych do konkluzji BAT, protokołach wybranych kontroli oraz kompetencjach organów.

Projekt jest już w Sejmie

Projekt został skierowany do Sejmu 5 sierpnia 2026 r. Dalszy zakres zmian będzie zależał od przebiegu prac parlamentarnych. Dokumentacja przekazana przez rząd przewiduje, że ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Ustaw. Aktualny etap prac można śledzić w Rządowym Procesie Legislacyjnym.

Z perspektywy branży odpadowej kierunek zmian należy ocenić jako korzystny, ale ograniczony. Usunięcie powielanej analizy pozwolenia może przyspieszyć postępowania, jednak nie rozwiąże wszystkich problemów związanych z długotrwałym wydawaniem i zmianą decyzji środowiskowych. Efekt deregulacji będzie zależał przede wszystkim od praktyki organów oraz od tego, czy uproszczona procedura rzeczywiście pozwoli sprawniej wykorzystywać czteroletni okres na dostosowanie instalacji do nowych wymagań BAT.

<https://odpady.net.pl/2026/08/06/uder44-przyjety-przez-rzad-mniej-formalnosci-przy- pozwoleniach-zintegrowanych-wiecej-odpowiedzialnosci-po-stronie-instalacji>